openen, waar geen brandewijn verkocht wordt. Tot hiertoe werden 1713 van zulke herbergen of koffiehuizen geopend en 747 leeszalen waaraan een bibliotheek verbonden is.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

OP DE REE.

De reede van Tessel bood den 28sten Juni 1600 een prachtigen aanblik.

Daar lagen, gereed om te vertrekken, acht schepen, die een verren, zeer verren tocht gingen doen, naar Oost-Indië.

De admiraalsvlag woei van de *Amsterdam*, het grootste schip met ontzaglijk hoogen voorsteven, waarop het wapen van Amsterdam prijkte, breeden kiel en twee flinke masten. De bevelhebber, admiraal-generaal Jacob van Neck, bevond zich op het dek en gaf de laatste bevelen voor men vertrok. Dicht bij zijn schip lag de *Dordrecht*, waarop de vice-admiraal Wybrand van Warwyck 't bevel voerde. Verder lagen er de „Oost-Indis-vaerders" *Haarlem*, *Leyden*, *Delft* en het jacht *Gouda*, waar schipper Claes Cornelisz 't bevel op voerde. Wat verder lagen nog twee schepen, *de Witte Arend* en *de Zwarte Arend*, die echter niet onder den admiraal Van Neck stonden, al hoopten zij met hem de reis te maken.

Op de ree bevond zich een menigte volks. Wel was 't weer niet bijzonder aangenaam, regenachtig en stormig, maar de wind blies uit het oosten, en daarop — men wist het — hadden de schepen gewacht. Op het duin en aan het strand stonden de visschers met hun vrouwen en kinderen te kijken naar de groote schepen.

„'k Weet nog best, dat Houtman uit de Oost-Injes terug kwam; dat 's nu een jaar of vijf geleden," sprak een jonge visscher. „'k mag lijden, dat zij het er ook zoo goed afbrengen.

„Daar is wel kans op," sprak een ander. „Er zijn na Houtman al verscheiden schepen naar 't Oosterland gegaan, al zag ik er nooit zoo veel bijeen, als nu. Daar moet zeker geld zijn te verdienen."

„Of er! Anders zouden de heeren in Holland er niet zoo veel voor over hebben. Nu, wij hebben er ook voordeel bij. Maar hoor, daar gaan zij."

De schepen losten de kanonnen, ten laatsten groet aan het vaderland. Met volle zeilen en vlag en wimpel in top, ging 't zee in, het admiraalschip vooruit, terwijl al 't volk juichte en die op de schepen met hun mutsen zwaaiden. Snel voeren de schepen voor den wind, van het duin nageoogd door het volk tot zij eindelijk uit het het gezicht verdwenen.

* * *

't Was een levendige woelige tijd, die waarin we thans spreken. Ons volk had in Gods kracht den strijd aanvaard tegen het machtige Spanje, dat sinds het ook Portugal had overwonnen, in Oost en West een rijk bezat, zoo groot als geen ter wereld. Over geheele streken in Afrika, over Amerika, over Oost- en West-Indië, strekte zich Spanjes gebied uit. 't Was toen nagenoeg de eenige mogendheid ter wereld, die overzeesche bezittingen had, en vooral Oost-Indië was een gebied, waarvan de toegang nauwlettend werd bewaakt. Daar hielden de Portugeezen den handel in hun macht, en hadden op meer dan een plaats zich ook de heerschappij weten te veroveren.

Er kwam uit „de Oost" heel veel, net als nu nog: suiker, koffie, nagelen, kaneel, rijst en zooveel meer; genoeg althans, om de kloeke Hollanders van dien tijd, aan te prikkelen daar ook eens hun geluk te beproeven. Ze waren toch reeds op alle zeeën van Europa, ja drieven handel op Brazilië en Afrika. Maar naar de Oost te gaan was een gewaagd stuk. De weg er heen, die men na veel moeite was te weten gekomen, liep om de gevaarlijke stormkaap, anders gezegd, Kaap de Goede Hoop, waar toen nog geen blanken woonden. Overal op den weg liep men gevaar van vijandige Spanjaarden en Portugeezen, en eindelijk in de Oost zelf, in heel Indië, wist men alom belaagd te worden door den vijand, die met leede oogen de vreemde indringers zag komen.

Toch was het den gebroeders Houtman gelukt, den eersten tocht naar Oost Indië heen en terug gelukkig te volbrengen.. 't Had nog niet veel voordeel algeworpen. Maar onze kooplui waren te flinke handelaars, om 't niet nog eens te beproeven. Wel had men ook een poging gedaan om door het noorden Oost-Indië te bereiken, doch de welbekende reis van Barendz en Heemskerk, beweest, dat het niet mogelijk was, om de noord de Oost te bereiken. Zoo sloten dan de Amsterdamsche kooplui de handen ineen en richtten een „Maatschappij van Verre" op, die al in 1598 een vloot uitzond naar het „warme land." Ook anderen deden dat, en weldra kwam het eene Nederlandsche schip na 't andere in Indië. 't Liep zelfs zoo druk, dat men elkaar telkens een vlieg poogde af te vangen, en ieder den ander vóór wilde zijn bij 't opkoopen van waren of om 't voordeeligst in te koopen. De vijanden, de Portugeezen, zaten intusschen niet stil, en deden al hun best om de inlanders tegen ons op te stoken, en onzen handel te beletten. Dit nu was te gevaarlijker, zooals ge begrijpt, zoo de onzen zelf onderling verdeeld waren, en 't verdienen hooger stelden dan onderlinge hulp. Aan dat alles kwam eerst een eind twee jaar na den tijd waarvan we boven spraken, door de oprichting der „Oost-Indische Compagnie." Zij alleen mocht, zoo bepaalde de regeering, handel op de Oost drijven; doch alle Nederlanders, die er aan mee wilden doen, waren welkom. 't Is deze Compagnie, die den grond heeft gelegd van onze macht in Indië. De inlanders daar spreken dan ook veelal nog niet van het koninkrijk der Nederlanden, maar van de „Companie" als zij onzen Staat bedoelen.

De zes schepen waarvan ik 't eerst sprak, waren uitgerust door de „Maatschappij van Verre," en konden zoowel voor den oorlog als voor den handel dienen. Op 't laatste zag men toen meer dan, gelijk nu, op groote snelheid. Hoe meer ruimte hoe beter. Men had vlieboten, zooals b.v. ook de Watergeuzen, toen een 30 jaar geleden, veel gebruikten. Verder waren er fluiten of, anders gezeid, koopvaardijschepen, wier voorsteven bijna rond was even als de achtersteven. Later echter bleek, dat men voor groote reizen liever de schepen wat spitser moest bouwen. Op oude platen en schilderijen vindt ge zulke fluite schepen afgebeeld; zij lijken veel op koffen.

De twee Arenden, waarvan we spraken, waren schepen, „schoone schepen", uitgerust door een tweede maatschappij, de „Nieuwe Compagnie," wier leden meest uit Brabanders bestonden. Zij voeren, als zij 't verkozen, op eigen gelegenheid. Elk schip was van 300 last.

Niet heel groot dus, zult gij misschien zeggen. En 't is waar, schepen van duizenden lasten als nu kende men toen niet. Ook had men destijds nog meer maanden dan nu weken noodig om uit Amsterdam Java te bereiken. Daarbij ontbrak het aan heel veel, dat we nu hebben, om het reizen op zee min gevaarlijk te maken, zelfs dikwijls aan behoorlijke kaarten. Ook hing men, veel meer dan nu van wind en stroom af. We moeten ons zelfs verbazen, dat onze vaderen zoo kloek waren, om met gebrekkige vaartuigen, door onbekende zeeën, en in gevaren van storm en vijandige menschen, toch zulke verre tochten te doen. Maar de zeevaart was hun lust en leven. En voor de kennis daarvan hebben mannen als Barends en Ds. Plancius veel gedaan, zoodat met recht hun namen aan nieuwe straten te Amsterdam zijn gegeven.

Toch hebben onze vaderen nog een hooger roem ingeoogst. Zij stelden, ook al waren zij zondige menschen en hadden ze veel gebreken, steeds hun hoop op God, en „dreven op Gods genade" zooals zij het noemden. Zij wisten dat het buiten God niet ging, en dat de zege in hun strijd en de voorspoed in hun bedrijf, kwam van Hem.

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Geachte Redactie!

Vergun mij, om aan een verzoek van onderscheidene zijden tot mij gekomen te voldoen, een klein concept-adres in zake de herziening van de drankwet ter overweging aan te bieden aan die kerkeraden, die een adres aan de Tweede Kamer wenschen te zenden. Zulk een adres kan aldus luiden:

„Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, geeft met verschuldigden eerbied te kennen de Kerkeraad der Gereformeerde kerk van....., bij de Regeering bekend onder No. ... op de lijst der Gereformeerde kerken in Nederland, dat hij het zijne roeping acht zich tot u te wenden met de mededeeeling:

1. dat hij met voldoening kennis genomen heeft van het ontwerp tot herziening van de Drankwet;

2. dat hij de aanneming van dit wetsontwerp van groot belang acht voor het welzijn van het Nederlandsche volk;

3. dat hij daarom ten zeerste en krachtig bij uwe vergadering aandringt, dit wetsontwerp aan te nemen, zooveel mogelijk gewijzigd en aangevuld naar de adressen van de heeren Janssonius c. s., de Gereformeerde Vereeniging voor Drankbestrijding en van de Nederlandsche Onderwijzers Propagandaclub voor Drankbestrijding, waarvan het laatste gericht aan de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Justitie.

Hetwelk doende,

de Kerkeraad voornoemd.

De Regeering zelve heeft het ontwerp nog gewijzigd, door den termijn van doorvoering van het maximum te stellen op 1 Mei 1906, het recht tot Zondagsverkoop te doen betalen met 40 pCt. van het vergunningsrecht en, wat zeer gelukkig is, door krachtiger den geheimen drankverkoop tegen te gaan, door alle gelegenheden voor het gebruik ter plaatse van andere dan sterke dranken, te onderwerpen aan het vereischte van kosteloose vergunning (licenties, „beroepsbrieven") met bedreiging, dat deze tijdelijk zal vervallen door veroordeeling wegens clandestienen drankhandel, en in geval van herhaling, de veroordeelde kan worden ontzet uit 't recht tot uitoefening van zijn bedrijf voor bepaalden tijd.

Des te meer wekken we daarom de kerkeraden op, om op *gezegeld papier* het bovenstaand adres aan de Tweede Kamer te zenden, en dat zoo spoedig mogelijk.

Met dankzegging voor de verleende plaatsruimte en met gevoelens van oprechte hoogachting,

Uw Dw. Br.

W. H. GISPEN JR.

Baarn, 21 Nov. 1900.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Heeg, Dr. A. G. Honig, te Zeist. — Nunspeet, E. Eisma, te Scheveningen B. — Ede, W. Mulder, te Giesen Oudkerk — Enumatil, D. Steenhuis, te Berlicum — Bierum, J. Dekker, te Nieuw Vennep — Wirdum, J. Douma, te Spijkenisse — Waddingsveen, J. L. Schouten, te Hazerswoude — Antwerpen, J. D. v. d. Velden, te Klundert — Elburg, A. van Veelo, te Rotterdam. — Gronau i. W., H. Volten, te Stellendam.

BEDANKT: Halfweg, J. van Haeringen, te Katendrecht. — Zevenbergen, J. J. Steinhart, te Wijhe — Vrijhoeven Kapel, Lamberts, te Onstwedde — Hilversum, S. Oudkerk, te Kralingen — Waarder, A. Voogel, te Gouda.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Sprang, G. van Luttervelt, cand. te Utrecht — Graft, H. J. A. van Wijhe, cand. te Voorhout. — Kampen, G. H. Wagenaar, te Leeuwarden. — Muntendam, H. S. de Groot, cand. te Groningen. — Rotterdam (vac. Van Nes) G. F. Haspels, te Kralingen. Rotterdam (vac. Heldring) en Baambrugge, J. Lammerts van Bueren te Hunnik. — Maasdam, H. J. Krouwel te Oud- en Nieuw-Gastel. — Wommels, A. O. Heslinga, te Schermer-Kollum. D. Buurma te Hoogkarspel. — Blauwkapel en Ter Heide, L. van Mastricht, cand. te Overschie. — Gapinge, J. Riemens, cand. te Rotterdam.

AANGENOMEN: Vreeswijk, J. Buenk, te Leerbroek en Middelkoop. Hijlaard, H. de Groot, cand. te Groningen — Kolmschate, H. G. van der Flier, cand. te 's-Hertogenbosch — Gorkum, H. Kwint, te Nieuw en St. Joostland — Stiens, B. J. Graatsma, te Kloosterburen.

BEDANKT: St. Jansland, J. van Duivenboode, cand. te Katwijk. Arnemuiden en Gorin hem, H. Kwint, te Nieuw en St. Joostland. — Eierland op Texel, H. G. van der Flier, cand. te 's-Bosch — Britsum, J. ten Bruggenkate L.Cz., te Westwoud. — Hedel, J. C. Klomp, te Slijk Ewijk. — Franeker, J. Benit, te Terborg — Makkum en Kornwerd, J. J. Homburg, te Biervliet.

Advertentiën.

Heden nam God de Heere den ons pas geschonken lieveling tot Zich.

DR. A. KUYPER JR.
H. KUYPER—
VAN OORDT.

Makkum, 17 Nov. 1900.

(Wegens abuis eerst heden geplaatst.)

Voor de vele blijken van deelneming die ik bij mijn smartelijk verlies mocht ondervinden betuig ik mijn hartelijken dank.

Wed. M. DE WAAL—
MANGOLD.

Bussum, 28 Nov. 1900.

BREEBAART's ORGELHANDEL,
Damrak 22, Amsterdam.
Vraag Catalogi.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Vraagt
Packard-Orgel
met
Harp en Pijp-Diapason.
Het schoonste klankeffect voor Solo-Spel.
Hoofdimportatie bij
GOLDSCHMEDING's
Orgelhandel,
AMSTERDAM,
Warmoesstraat 141
en
Keizersgracht 305.
Mede verkrijgbaar bij al onze Vertegenwoordigers.
Catalogus gratis.

Bij J. H. DUNK, te Rotterdam, verscheen:
De Kracht en de Vrucht des Woords.
Bevestigings- en Intreepreek, door
H. H. VEDER
EN
H. C. VAN DEN BRINK,
Pred. Gereformeerde Kerk van Rotterdam.
40 bladz. Groot 8°. 30 Cent,
Alsmede:
P. A. E. SILLEVIS SMITT,
„Hunne teekenen tot teekenen gesteld."
Rede bij den Bidstond voor Zuid Afrika. Ten voordeele van het „Afrik. Tehuis" te Amst.
20 Cent.

JOHANNES KRAMER & Co.,
Dam 15-17 en Vijgendam 12, Amsterdam.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO 1/2 pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Levensverzekering-Maatschappij
„NEW-YORK."
Opgericht in 1845.
Directie voor Nederland:
455 Keizersgracht, Amsterdam, in het Gebouw der Maatschappij.

Deze Maatschappij biedt in haar
WERELDPOLIS
meer WAARBORGEN, VRIJHEDEN en VOORDEELEN aan dan welke andere Maatschappij ook.

Actieve Vertegenwoordigers *vinden op* **zeer gunstige voorwaarden** *plaatsing.*

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering
Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 720.
Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:
Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE
Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

J. L. VAN APELDOORN H.zoon.,
HATTEM
Goldersche Worst en Vleeschwaren.
Fulke kwaliteit. Billijke prijs.
Vraag Prijscourant.

Abonneert U op:
EXCELSIOR.
Geïllustreerd Tijdschrift voor Neerlands Volk,
ONDER REDACTIE VAN
A. J. HOOGENBIRK
en
J. A. WORMSER.
Prijs per jaargang (12 Nrs. à 16 pagina's en 12 Nrs. à 8 pagina's) f 3.50.
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN
Amsterdam. Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Een „Surprise"
die door nagenoeg allen op prijs gesteld zal worden, is ongetwijfeld een ex. van L. PENNING,
De Oorlog in Zuid-Afrika,
in royaal formaat, rijk geïllustreerd èn van een auteur, die niet alleen zijn onderwerp meester is, doch ook schrijft met bezieling en talent, zoodat zijne boeken boeien van 't begin tot 't eind. Dit deel bevat het meest belangrijke van den grooten worstelstrijd, en is op zichzelf compleet.
Prijs f **2.50** en f **3.25**, in stempelband. In elken boekhandel en bij den uitgever
D. A. DAAMEN te **Rotterdam,**
te bekomen. Reeds **35000** ex. zijn verkocht.

J. FABERY DE JONGE,
Gouden en Zilveren Werken,
APELDOORN.
Levert AVONDMAALSTELLEN en DOOPVONDEN,
in Zilver, Verzilverd, Britannimetaal en Nikkel.
Zeer billijke Prijzen. Ruilt ook ouden in.

„CAPADOSE."
Vereeniging voor goedkoope Zondagsschool-uitgaven.

VERSCHENEN:

HESBA STRETTON. **Nelly's donkere dagen.** Een verhaal uit Liverpool. Met 3 platen en omslag in kleurendruk. Tweede druk . . . . . f 0.30
MEESTER BERNARD. **Een verhaal uit den tijd der Hugenoten.** Met 3 platen en omslag in kleurendruk. . . . . „ 0.30
MEVR. SHERWOOD. **Uit den oud-en tijd.** Een geschiedenis van vóór tweehonderd jaren. Met twee platen en omslag in kleurendruk . . . . . „ 0.25
R. C. VERWEIJCK. **Uit een jongensleven.** Een schetsje uit het Amsterdamsche volksleven. Met twee platen en geïllustreerden omslag. . . . . „ 0.25
E. GERDES. **Uit twee gevaren gered.** Een verhaal voor knapen. Met twee platen en omslag in kleurendruk. Tweede druk . . . . . „ 0.20
A. J. HOOGENBIRK. **Hoe een hyena een mensch redde, en De verloren armband.** Met twee platen en omslag in kleurendruk. Vierde druk. . . . . „ 0.20
EDUARD. **Rijk gezegend.** Een Kerstverhaal. In geïllustreerden omslag met een plaat in kleurendruk. Tweede druk. . . . . „ 0.15
P. J. KLOPPERS. **Een geloofsheld. Het leven van Maarten Luther.** Met een plaat en omslag in kleurendruk en portret van Luther. Tweede druk. . . . . „ 0.15

Aan de leden werd een **present-exemplaar** van **bovenstaande** uitgaven gezonden, benevens **de Catalogus voor 1900** en **Het eerste vervolg** op de **Geïllustreerde Catalogus**

Het lidmaatschap kost minstens vijf gulden.

Ieder lid heeft het recht aan boekjes en kaartjes voor DUBBELE WAARDE te kiezen van het bedrag van zijn lidmaatschap.

Die voor f 10.— kiest is lid voor f 5.—,
die voor „ 20.— „ „ „ „ „ 10.— enz.

De Catalogus omvat 7 rubrieken, boeken en boekjes — *Studieboeken voor Zondagsschool onderwijzers.* — *Boekjes ter uitdeeling bij het afleggen van Belijdenis.* — *Textbooks.* — *Muurteksten.* — *Zondagsschoolkaartjes en Traktaatjes en Kerstliederen* — en bijna 400 Nos van f 1.90 tot 4 Cent toe.

Vraag de Catalogus die GRATIS gezonden wordt.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN
Amsterdam. Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan Legaten:
Door den heer Mr. P. A. Tukker, Notaris te Delft, van wijlen mej. M. J. van der Waal, wed. H. A. Klein f 215.50.
Aan Contributiën:
Door het Loc. Comité te Rotterdam f 1038.45; door den heer P. A. Zwart te Nijkerk (Fr.) f 187; door den heer J. Verburg te Zegveld f 18.50; door den heer F. v. d. Bos te Wommels (herplaatst) uit Oosterend f 21.50; uit Cubaard f 31; uit Hijdaard f 0.50; uit Rien f 2.50; uit Wommels f 55; samen f 110.50; door den heer J. v. d. Velde te Joure f 18.50; door Ds. B. B. v. d. Hoorn te Domburg f 5.50; door den heer L. de Hoog Mz. te Zuidland f 21.50; door den heer L. Wichers te Vollenhove f 22.25; door Ds. P. A. Veenhuizen te Workum f 17; door Ds. K. Doornbos te Wolvega f 7; door den heer G. ter Meulen te Gorssel f 19; door den heer H. A. P. Meijer te Hazerswoude f 28; door den heer M. van Veldhuijzen te Breda f 30; door den heer P. Rupke te Waddinxveen f 32; door den heer J. van Bosheide te Voorst f 2; door den heer J. van Rijnbach te Smilde f 11; door den heer A. M. Hoogendijk Ezn. te Nieuwerkerk a'd IJ. f 74.50; door Ds. H. van Dijk te Ganst f 32.50; door Ds. M. J. Dijk te Bozum f 50.50; door den heer J. J. Boer te Wetsinge Sauwert f 16.50; door den heer W. C. van Munster te Leeuwarden f 5; door den heer G. A. v. Brenk te Geldermalsen f 11; door den heer Th. v. d. Brink te Arnhem f 44.50; door den heer G. J. Stouwdam te Oldebroek f 55.50; door den heer R. Toren te Oostwold f 103; door Ds. F. Drost te Vlaardingen f 117.50; door Ds. J. Fokkinga te Schildwolde f 15 (verbeterde opgave) door Ds. G. van Setten te Bussum f 73; door Ds. H. W. Feldethoff te Doesburg (1899) f 35; door Ds. H. Kuik te Putten f 12; van Ds. D. Bakker f 10; door Ds. Dekkers te Veere f 3.50; door den heer H. H. v. Dijk te Utrecht f 365; door het Loc. Comité te Amsterdam 3e storting f 949.15; door den heer W. Wolzak Gzn. te Alkmaar 2e storting f 19; door Ds. G. Boekenoogen te St. Anna Parochie f 34.50; door den heer P. de Visser te Seroosskerke f 42.
Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit)
Van de Geref. kerk te Arum f 7.04; van idem te Dronrijp f 2.36; van idem te Franeker f 18.55; van idem te Harlingen f 31.84½; van idem te Lollum f 10.85; van idem te Midland f 2.58½; van idem te Minnertsga f 6.34; van idem te Oosterbierum f 11.45; van idem te Sexbierum f 14.30; van idem te Tzum f 3.04½; van idem te Tzummarum f 8.42; van idem te West-Terschelling f 2.37; van idem te Winsum f 6.37; van idem te Rotterdam B f 106.85; van idem (bij den bidstond) f 49.70; van idem te Arnhem B f 57.60; van idem te Haarlem (bij den bidstond) f 16; van idem te Den Bommel f 2.07; van idem te Langerak f 2.43; van idem te Balk f 2.50; van idem te Winterswijk (2/3 coll.) f 22.10; van idem te Doetinchem f 1.50; van idem te Schoondijke f 21.06½; van idem te Axel A f 10.65; van idem te Zaamslag B f 4; van idem te Oostburg (1/3 coll.) f 3.70½ en f 3.40; van idem te Nijmegen f 14.31; van idem te Goënga c. a. f 9.90; van idem te Bergen op Zoom f 419; van idem te Krabbendijke f 4.06½; van idem te Barchem f 2.96; van idem te Utrecht f 237.39; van idem te Hijlaard f 4.68; van idem te Gaastmeer f 10.67.
Aan Schenkingen:
Door het Locaal Comité, te Rotterdam, van de B f 5; door den heer P. A. Zwart te Nijkerk (Fr.) f 0.50; van N. N. te Meppel f 1.
Voor de Medische Faculteit:
Door den heer T. Kuiper Dz. te Hilversum f 6.50; door den heer L. Wichers te Vollenhove f 2.50.
Voor het Studiefonds:
Van N. N. te Meppel f 2.

S. J. SEEFAT,
Hilversum. *Penningmeester.*

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ROEVER KRÖBER & BAKELS,
Amsterdam.